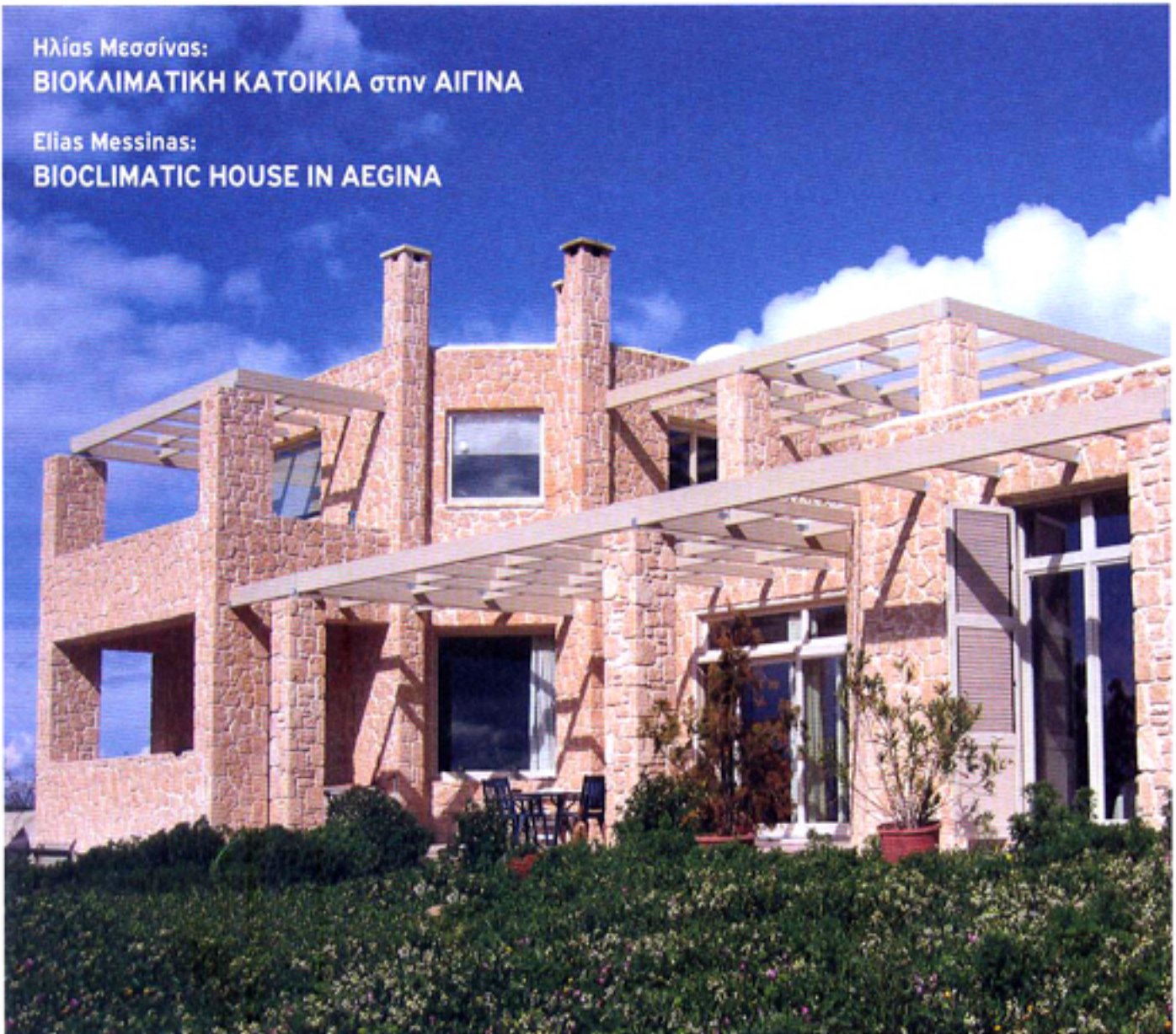

ΕΣΟΔΟΜΕΙΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ & ΤΗΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΔΟΜΗΣΗ
PUBLICATION FOR HOLISTIC ARCHITECTURE AND ECOLOGICAL BUILDING

Ηλίας Μεσσίνας:
ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ στην ΑΙΓΙΝΑ

Elias Messinas:
BIOCLIMATIC HOUSE IN AEGINA

ΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΩΝ ΑΠΕ ΣΤΑ ΠΑΘΗΤΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ / THE APPLICATIONS OF RES IN PASSIVE BUILDINGS

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΗΛΙΑ ΜΕΣΣΙΝΑ-ΕΥΤΕΡΠΗΣ ΤΣΟΥΤΗ / ELIAS MESSINAS-EFTERPI TSOUTI ARCHITECTS

Ηλίας Μεσσίνας

Αρχιτέκτων

Elias Messinas

Architect

■ Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΤΣΙΠΗΡΑ, ηρ. του Σ.ΟΛ.ΑΡ.
By COSTAS STEF. TSIPIRAS, Pr. of S.OL.AR., www.tsipiras.gr
S.OL.AR. is the hellenic association of holistic architecture, that was founded in 2003

Στα 7 προηγούμενα τεύχη του περιοδικού μας, παρουσιάσαμε επώνυμους και διάσημους, έλληνες και ξένους αρχιτέκτονες και μηχανικούς, και νομίζω ότι ήρθε η ώρα, να παρουσιάσουμε και νέους και πολύ αξιόλογους ανθρώπους, για να καταγράψουμε τις απόψεις και τις ανησυχίες τους, τον οραματισμό τους για το μέλλον.

Ο πρώτος, δεν είναι άλλος από τον ΗΛΙΑ ΜΕΣΣΙΝΑ, έναν θαυμάσιο άνθρωπο, με εκπληκτικές οργανωτικές ικανότητες, και έναν εξαιρετικό νέο αρχιτέκτονα, ανεξάρτητα από τον όγκο της παραχθείσας μέχρι σήμερα δουλειάς του, και τα χρόνια της υπηρεσίας του, στην τέχνη του.

Τον γνώρισα, πριν από σχεδόν 10 χρόνια, και εκτίμησα και το ήθος και την ποιότητα του. Συνεργαστήκαμε μαζί, και στα πλαίσια του ΣΟΛΑΡ, του οποίου δεν υπήρξε απλά ιδρυτικό μέλος, αλλά και μέλος του Δ.Σ. του, για αρκετά χρόνια. Ζήσαμε καλές και δύσκολες στιγμές, όπως τότε, πριν από 6 χρόνια, στη εξαιρετικά επιτυχημένη δι-ημερίδα, που διοργανώσαμε στο Ηράκλειο.

Ο Ηλίας, δεν είναι μόνο ο ιδρυτής και εμπνευστής της

In seven previous issues of our magazine, we presented eponymous and famous Greek and foreign architects and engineers, and I think it's time to introduce new and highly qualified people in order to record their views and concerns, their vision for the future.

The first is none other than ELIAS MESSINAS, a wonderful man, with amazing organizational skills and an exceptional young architect, regardless of the volume of work produced until now, and his years of service, in his art.

I met him almost 10 years ago, and I appreciated his ethics and quality. We worked together, in the context of SOLAR, which he has not just been a founding member but actively involved as a Board member, for several years. We lived through good and tough times, like the one 6 years ago, when we organized the highly successful two day workshop, in Heraklion.

Elias is not only the founder and animator of ECOWEEK, but also a pioneer engineer, the issue of recycling of

ECOWEEK, αλλά και ένας πρωτοπόρος μηχανικός , στο θέμα της ανακύκλωσης των μπόζων στην οικοδομή. Η διακήρυξη που δώσαμε στην δημοσιότητα στις Αρχάνες, είχε κινδυνεύσει να τιναχθεί στον αέρα, εξ αιτίας , όχι των θέσεων μας, που ήταν απόλυτα τεκμηριωμένες, αλλά εξ αιτίας του έρποντος αντι-σημιτισμού, που δυστυχώς, διακρίνει κάποια τμήματα της ελληνικής κοινωνίας.

Όμως , δεν το βάλλαμε κάτω.

Και ο ίδιος ο Ηλίας , δεν το έβαλλε κάτω, είτε από την αγαπημένη του Αίγινα, είτε από το μακρινό Ισραήλ, εξακολουθεί να προσφέρει με τον τρόπο του, και με τις ιδέες του, στο κοινό καλό...

Η αρχιτεκτονική του, είναι σαφώς επηρεασμένη από την ελληνική και μεσογειακή αρχιτεκτονική, με πολλά και σημαντικά βιοκλιματικά στοιχεία.

Άνθρωπος ανοικτός σε νέα ρεύματα και ιδέες, έχει πολλά να προσφέρει και στην Ελλάδα, και στο Ισραήλ.

Ας ακούσουμε και ας αφουγκραστούμε τις απόψεις του !

construction debris in building sites. The declaration we published in Archanes almost blew up in our faces, not because of our positions, which were totally documented but because of the crawling anti-Semitism, which unfortunately distinguishes some sections of Greek society.

But we didn't give up.

Elias Himself, didn't give up, either from his beloved Aegina, or from the distant Israel continues to deliver in his own way, with his ideas, to the public good...

His architecture is clearly influenced by Greek and Mediterranean architecture, with many and important bioclimatic elements.

A man, open to new trends and ideas which has a lot to offer both in Greece, and Israel.

Let's listen and let us eavesdrop his views!

1. Ποια είναι η γνώμη σου, για την κρίση που περνάει η Ελλάδα, και η Ευρώπη; Έχει αυτή επιπτώσεις στην οικοδομική δραστηριότητα και ποιές;

Για πολλά χρόνια είμασταν παρατηρητές μιας συστηματικής διάλυσης της οικογένειας, της κοινωνίας, των θεσμών, της αλληλο-υποστήριξης, των συστατικών εκείνων που κάνουν μια κοινωνία να λειτουργεί ισορροπημένα. Από την άλλη, βλέπαμε μια έξαρση στη διαφήμιση, την κατανάλωση, τον ατομικισμό, τη σπατάλη πόρων και ανθρώπων. Κάποια στιγμή η διαδικασία αυτή κατέρρευσε. Η σημερινή κρίση, όπως και κάθε κρίση, είναι αποτέλεσμα διαδικασιών που έχουν βάθος χρόνου και η αντιμετώπισή τους απαιτεί κινήσεις που θα θέσουν σε εκκίνηση διαδικασίες που θα αντιστρέψουν την παρούσα κατάσταση. Δυστυχώς, από αυτά που διαβάζω και ακούω, οι αποφάσεις που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση της κρίσης, τόσο σε επίπεδο εθνικό όσο και στην Ευρώπη, δεν φαίνεται να θέτουν σε λειτουργία διαδικασίες που θα οδηγήσουν σε ανάπτυξη. Μάλλον το αντίθετο. Αυτό σημαίνει ότι αφενός μεν η κρίση θα είναι εδώ για αρκετό καιρό, αφετέρου δε, ενδέχεται να επιδεινωθεί ακόμη περισσότερο.

Η σημερινή οικονομική κρίση έχει εξαιρετικά μεγάλες επιπτώσεις στον κλάδο μας και στην οικοδομική δραστηριότητα. Από νέους συναδέλφους που συζητώ, στην Ελλάδα αλλά και στην Ιταλία, ακούω ότι οι επιλογές τους έχουν περιοριστεί στο ελάχιστο. Οι περισσότεροι έχουν να επιλέξουν μεταξύ του να εργαστούν χωρίς αποδοχές και να φύγουν στο εξωτερικό.

Όμως, όπως σε κάθε κρίση υπάρχει και η ευκαιρία. Έτσι, εξαιτίας της κρίσης, βλέπω συναδέλφους, που ενώ για πολλά χρόνια είχαν εστιάσει την προσοχή τους στην εγχώρια αγορά, τώρα κάνουν ανοίγματα προς το εξωτερικό. Άλλοι για να προσφέρουν υπηρεσίες μελέτης, άλλοι για να διδάξουν και άλλοι σαν σύμβουλοι. Αυτό είναι πολύ θετικό, διότι όχι μόνο διευρύνουν την οικονομική τους βάση, αλλά και αναπτύσσουν την εξωστρέφεια, η οποία τελικά θα είναι ευεργετική και για την οικονομία γενικότερα. Επίσης, η κρίση έχει την θετική περιβαλλοντική της πλευρά. Θα σταθώ στο παράδειγμα της Αίγινας. Τα τελευταία χρόνια, η Αίγινα είχε υποστεί ανυπολόγιστη περιβαλλοντική υποβάθμιση εξαιτίας της οικοδομής. Η κερδοφορία της αγοράς των ακινήτων άλλαξαν το πρόσωπο του νησιού καταστρέφοντας εκατοντάδες στρέμματα ελιάς και φυστικής, αλλάζοντας το τοπογραφικό ανάγλυφο πολλών περιοχών, πιέζοντας τον αποκατακρητισμό προστατευμένων περιοχών και τελικά γεμίζοντας το νησί με μεζονέτες και μπαζωμένες αυλές, χωρίς καμμία μέριμνα για το αν το νησί μπορεί να αποφορτίσει όλο αυτό τον κόσμο παρέχοντας τις αναγκαίες υποδομές – βλ. νερό, ενέργεια, αποκομιδή

1. What is your opinion on the crisis that Greece and Europe are going through? Does this has an impact on construction activity and what is it?

For many years we have been observers of a systematic dismantling of, family, society, institutions, peer support, those ingredients that make a society to operate in balance. On the other hand, we saw an upsurge in advertising, consumption, individualism, wasting of resources and people. Eventually this process collapsed. The current crisis, as any crisis, is the result of processes that are long term and their handling requires actions that initiate

απορριμμάτων, δρόμους. Με τη σημερινή κρίση η δραστηριότητα αυτή σταμάτησε. Δεν χωράει αμφιβολία ότι αυτό είχε δυσμενείς επιπτώσεις στην οικονομία του νησιού, μειώνοντας σημαντικά την κίνηση της τοπικής αγοράς. Εντούτοις όμως, από περιβαλλοντικής άποψης, η διακοπή της οικοδομικής δραστηριότητας, έδωσε μια ανάσα στο νησί, αποτρέποντας, τουλάχιστον για την ώρα, μια ολοκληρωτική περιβαλλοντική υποβάθμιση, που τελικά και αυτή θα είχε ανυπολόγιστες συνέπειες για το νησί και την οικονομία του που βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στον εγκώριο τουρισμό.

startup procedures, to reverse the current situation. Unfortunately, from what I read and hear, the decisions taken to address the crisis, at both National and Europe level, does not seem to make operational, procedures that will lead to growth. Quite the opposite. This means that on one hand, the crisis will be here for some time and, on the other hand, it may deteriorate further.

The current economic crisis has an extremely high impact in our industry and in construction activity. From young colleagues who I chat with, both in Greece and Italy, I hear that their choices are limited to a minimum. Mainly they have to

2. Πώς βιώνεις εσύ προσωπικά την κρίση, βλέπεις διέξοδο; Πώς θα μπορούσε να ξεπεραστεί η ανεργία και η ανασφάλεια στον κλάδο των μηχανικών; Ποιο μπορεί να είναι το μέλλον ενός νέου μηχανικού; Σε τι θα μπορούσε να βοηθήσει για να ξεπεραστεί η κρίση;

Ο τρόπος που αντιμετωπίζω την κρίση είναι με την εξωστρέφεια, δηλαδή, αναπτύσσοντας δραστηριότητα στο εξωτερικό. Αυτό βέβαια δεν είναι κάτι που ανέπτυξα λόγω της κρίσης, αλλά κάτι που αναπτύσσω εδώ και πολλά χρόνια. Εκτός της επαγγελματικής μου δραστηριότητας που αναπτύσσεται και στο εξωτερικό, η ΜΚΟ ECOWEEK την οποία ίδρυσα το 2005 και συντονίζω από τότε, παρόλο που είναι γέννημα θρέμμα της Ελλάδας, επίσης εστιάζει σήμερα τη δραστηριότητά της κυρίως στο εξωτερικό. Χάρης στις σχέσεις και συνεργασίες που αναπτύξαμε από τα πρώτα χρόνια λειτουργίας της με φορείς, ιδρύματα, πανεπιστήμια, οργανώσεις και δήμους σε πολλές χώρες στον κόσμο.

Το ερώτημα βέβαια δεν είναι αν υπάρχει διέξοδος. Πάντα υπάρχει διέξοδος από μία κρίση. Το ερώτημα είναι σε τι μορφή θα είναι η κοινωνία, η οικονομία και το περιβάλλον στην Ελλάδα μετά την κρίση. Πολλοί περιμένουν ότι τα πράγματα θα ξαναγίνουν όπως ήταν. Αυτό το βλέπω μάλλον αδύνατον. Αν είμαστε έτοιμοι να δεχτούμε μια νέα μορφή πραγματικότητας, όπου και εμείς αλλά και πολλά που λαμβάνουμε ως δεδομένα στο τρόπο ζωής μας θα αλλάξουν, τότε ίσως να μπορέσουμε να βγούμε από την κρίση γρηγορότερα. Από τη δική μου εμπειρία, πιστεύω ότι το μόνο σίγουρο είναι ότι χρειάζονται τρία συστατικά: το ένα είναι να παραμείνουμε δραστήριοι και ενεργοί και να μην αφήσουμε την κατάσταση να μας καθιλώσει. Το δεύτερο είναι να αναπτύξουμε τη συνεργασία, την αλληλο-υποστήριξη και τη συνέργεια και να αναζητήσουμε νέα πεδία, νέους τρόπους έκφρασης και αξιοποίησης των γνώσεων και των δυνατοτήτων μας με τρόπο δημιουργικό και – ίσως περισσότερο – εναλλακτικό. Το τρίτο είναι να αναπτύξουμε την εξωστρέφεια. Σήμερα τα social media μας επιτρέπουν να συνεδεθούμε από το σπίτι μας με έναν υπολογιστή και μία σύνδεση στο ίντερνετ με περίπου ένα δισεκατομμύριο ανθρώπους σε όλη την υφήλιο! Τα νοούμερα είναι απίστευτα και οι ευκαιρίες εξίσου πολλές. Χρειάζεται βέβαια σύστημα, οργάνωση, γνώση, μεγάλη προσοχή, αρκετή τόλμη και φυσικά να έχουμε κάτι να πούμε ή να προτείνουμε. Η κάθε κρίση κρύβει ευκαιρίες, τουλάχιστον για τους περισσότερους από εμάς.

3. Η αρχιτεκτονική έχει μέλλον στην Ελλάδα; Και ποιο;

Δεν νομίζω ότι σε μια χώρα με αρχιτεκτονική ιστορία χιλιάδων χρόνων, θα πρέπει να τίθεται ένα τέτοιο ερώτημα. Φυσικά και έχει μέλλον η αρχιτεκτονική στην Ελλάδα! Το ερώτημα όμως που θα πρέπει να ρωτήσουμε πιστεύω

choose between unpaid work or emigration.

But as in every crisis there is also opportunity. Because of the crisis, I see colleagues, who while for many years and had focused their attention on the domestic market, they are now "looking" outside of Greece. Some to offer study services, others to teach and others as consultants. This is very positive because, not only they broaden their economic base, but they develop extroversion, which will ultimately be beneficial for the economy in general. The crisis also has a positive environmental side. I will focus on the example of Aegina. In recent years, Aegina has suffered immeasurable environmental degradation due to the construction. The profitability of the real estate market changed the face of the island, destroying hundreds of acres of olive and pistachio plantations, changing the topography of many areas, pushing for the declassification of protected areas and eventually filling the island with houses and courtyards filled with rubble, without any concern about whether the island can absorb all these people by providing the necessary infrastructure - see water, energy, waste collection, roads. With the current crisis this activity has stopped. There is no doubt that this had an adverse effect on the island's economy, significantly reducing the revenue of the local market. However, in environmental terms, the interruption of building activity, gave a breath away on the island, preventing, at least for the moment, a complete environmental degradation, which eventually would have incalculable consequences for the island and its economy that is based, to a great extent, to domestic tourism.

2. How do you personally experiencing the crisis, do you see a way out? How we could overcome unemployment and insecurity in engineering? What may be the future of a new Engineer? What could he do to help to overcome the crisis?

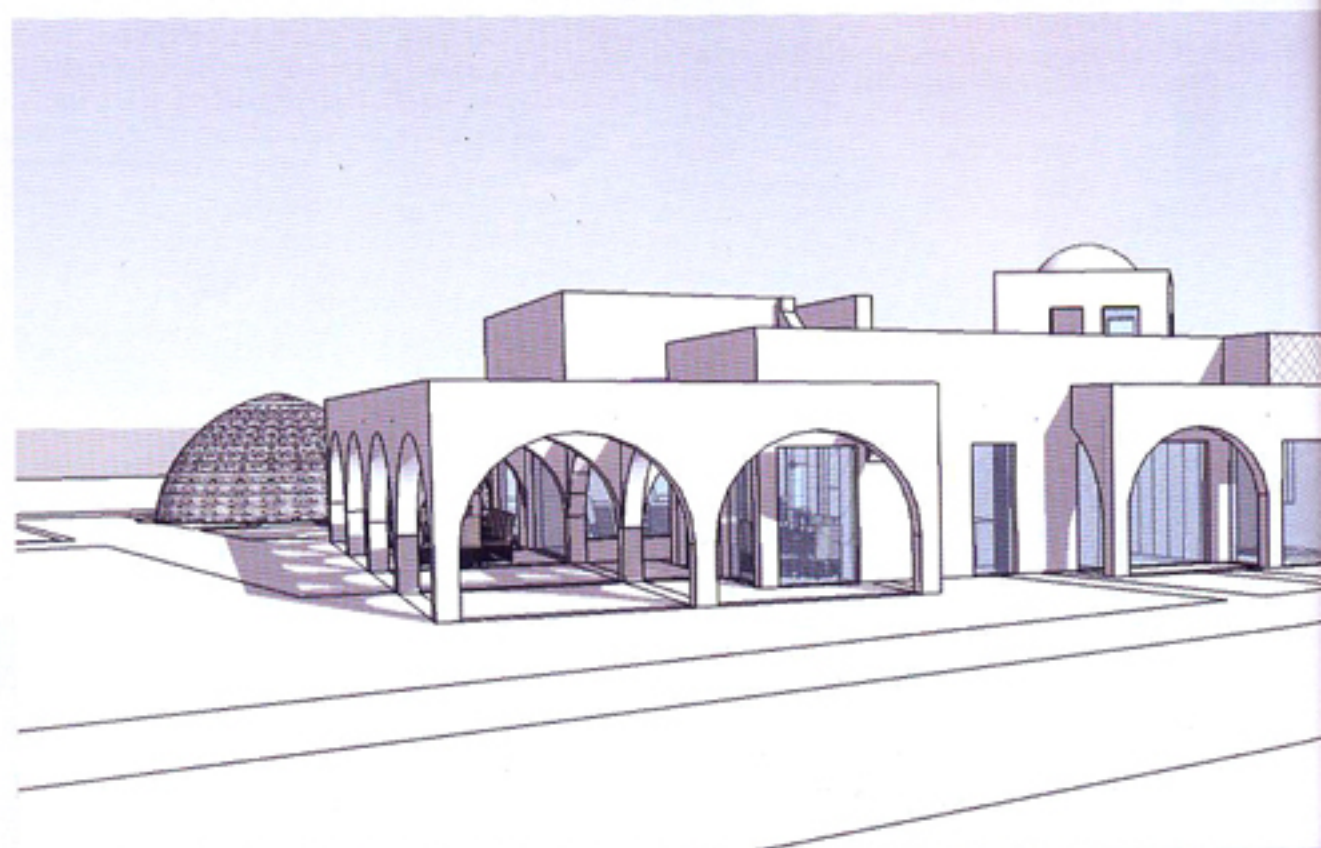
The way I deal with the crisis is extraversion, ie, developing activities abroad. This is not something that I developed because of the crisis, but something that has been developing for many years. Besides my professional activities developing abroad, the NGO ECOWEEK which I founded in 2005 and coordinate since then, although it is a native of Greece, today also focuses its activity mainly abroad, thanks to the relationships and partnerships that we have developed from the first years of operation with organizations, foundations, universities, organizations and municipalities in many countries worldwide.

The question of course is not if there is a way out. There's always a way out of a crisis. The question is how the society, economy and environment will be in Greece after the crisis. Many expect that things will be as they were before. I see this rather impossible. If we are ready to accept a new

«ότι είναι 'τι είδους αρχιτεκτονική θα επιζηήσει στην Ελλάδα; Εδώ η απάντηση είναι πιά σύνθετη. Θα επιβιώσει η ξενόφερτη αρχιτεκτονική των περιοδικών, που δεν έχει καμία σχέση με την ψυχολογία, το κλίμα, τη γεωγραφία, τις ανάγκες, τον τρόπο ζωής και της εμπειρίας του χώρου στην Ελλάδα; Ή θα επιβιώσει μια άλλη αρχιτεκτονική, που βασισμένη στην τοπική παράδοση αιώνων, θα αναπτύξει μια τοπική ταυτότητα – χωρίς να είναι αναδρομική ή πεπολακωμένη –θα αξιολογήσει ότι καλύτερο υπάρχει στην ελληνική δημιουργικότητα, εφευρετικότητα, κλίμα, τοπογραφία, ιστορία, υλικά, ψυχολογία και ταυτότητα. Η επιλογή η δική μου είναι σαφώς η δεύτερη. Ειδικά αυτή την εποχή, μετά από το πρόσφατο ταξίδι μου στην Κοπεγχάγη – όπου παρευρέθηκα στα εγκαίνια του συνεδρίου της ECOWEEK – όπου είδα καταπληκτικά δείγματα μοντέρνας αρχιτεκτονικής που, ναι ήταν εντυπωσιακά, όμως, όχι, δεν ταιριάζουν παντού. Παραδείγματος χάριν, η εκτενής χρήση

form of reality, where we, but also a lot of things taken for granted in our lifestyle will change, then maybe, we can get out of the crisis faster. From my experience, I believe that the only sure thing is, that you need three components: one is to remain energetic and active and not allow the situation to pin us down. The second is to develop collaboration, peer support and synergy and to seek new fields, new ways of expression, use of knowledge and capabilities in creative and – perhaps more – alternative way. The third is to develop extroversion. Nowadays social media allows us to connect from our house with a computer and an internet connection with approximately one billion people across the globe! The numbers are incredible and the opportunities just as many. Needless to say we need system, organization, knowledge, great care, enough boldness and of course have something to say or suggest. Each crisis hides opportunities, at least for most of us.

γαλιού στις προσόψεις – όπως οι εντυπωσιακές curtain walls των μοντέρνων κτιρίων των Jean Nouvel και Henning Larsen - που για τη Δανία ταιριάζουν λόγω του κλίματος, όμως χωρίς σκιασμό δεν ταιριάζουν σε κλίμα όπως της Ελλάδας. Εντούτοις, βλέπουμε να αντιγράφονται και σε άλλες χώρες με θερμό κλίμα και μεγάλη ηλιοφάνεια, με αποτέλεσμα να καταλήγουμε στο να γεμίζουμε τις πόλεις με ενεργοβόρα θερμοκήπια που τελικά επιβαρύνουν το ενεργειακό ισοζύγιο της πόλης αυξάνοντας χωρίς λόγο την κατανάλωση ενέργειας. Όσο εντυπωσιακά και αν είναι. Ο παράγοντας εκπαίδευση είναι σημαντικός σε αυτή τη διαδικασία, γι αυτό και είναι εξαιρετικά σημαντική η συμβολή των σχολών αρχιτεκτονικής, να εκπαιδεύσουν τους νέους αρχιτέκτονες στην αναζήτηση, στο να ξέρουν πώς να κάνουν τις σωστές ερωτήσεις, στην έρευνα, στην αγάπη γι αυτό που είναι δικό τους – αρχιτεκτονικά και ιστορικά – και όχι στο να βρσκουν εύκολες λύσεις ή να αντιγράφουν αυτά που εντυπωσιάζουν σε άλλες χώρες με διαφορετικό κλίμα, οικονομική πραγματικότητα και ψυχολογία.

4. Πόσο σημαντική είναι η περιβαλλοντική συνιστώσα, στον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό και πόσο σημαντική είναι για σένα, η παγκόσμια οικολογική κρίση, που μαστίζει τον πλανήτη μας;

3. Architecture has a future in Greece? And what is it?

I do not think that in a country with thousands of years of architectural history, you need to ask such a question. Of course Architecture has a future in Greece! The question you have to ask I think is, what kind of architecture will survive in Greece? The answer here is more complex. Will the outlandish architecture magazines, which has nothing to do with psychology, climate, geography, needs, lifestyle and experience of space in Greece, survive? Or another architecture that is based on local tradition centuries, which will develop a local identity - without being retrospective or obsolete-which, will utilize the finest in Greek creativity, ingenuity, climate, topography, history, materials, psychology and identity, will? My selection is clearly the latter. Especially now, after my recent trip to Copenhagen - where I attended the inauguration of the ECOWEEK conference - and saw amazing examples of modern architecture, that were impressive, but, no, they do not fit everywhere. For example, extensive use of glass on facades - like the impressive curtain walls of modern buildings of Jean Nouvel and Henning Larsen - which for Denmark are suitable because of the climate, but without shading they are not suitable for a climate such as Greece, has. However, we see them been replicated in other countries with a warm climate and plenty of sun-

Αν υπάρχει κάτι που μας εντυπωσιάζει στην αρχιτεκτονική πριν τον εικοστό αιώνα, είναι η απόλυτη αρμονία της με τον τόπο, την τοπογραφία, το κλίμα, την κοινότητα και τους διαθέσιμους πόρους και υλικά. Αν υπάρχει κάτι που μας ξενίζει στην αρχιτεκτονική μετά τον εικοστό αιώνα και κυρίως τα τελευταία τριάντα χρόνια, είναι ότι η αρχιτεκτονική των περιοδικών εμφανίζεται παντού! Ανεξάρτητα του κλίματος, της τοπογραφίας, της παράδοσης, των ηθών και εθίμων και της τοπικής οικονομίας. Έτσι, σήμερα βλέπουμε γυάλινους πύργους στη μέση της ερήμου στο Ντουμπάι ή στο Τελ Αβίβ - που θέλουν να γίνουν οι επόμενες Νέα Υόρκη - όταν η παραδοσιακή αρχιτεκτονική, που αναπτύχθηκε για αιώνες σε κλίμα ερήμου με ακραίες θερμοκρασίες, ανέπτυξε το δικό της τρόπο επιβίωσης με θερμική μάζα, μικρά ανοίγματα, σκίασμό, πυκνή κατοίκηση αλλά και προφύλαξη της ιδιωτικότητας από τη δημόσια ζωή. Η 'φθηνή' ενέργεια μας επιτρέπει να στήσουμε γυάλινους πύργους στην έρημο, όμως το περιβαλλοντικό, οικονομικό και κοινωνικό κόστος είναι τεράστιο. Με άλλα λόγια, η περιβαλλοντική συνιστώσα είναι το άλφα και το ωμέγα του αρχιτεκτονικού σχεδιασμού, που τελικά κάνει και το κάθε κτίριο να ξεχωρίζει από το άλλο - καθώς το κάθε κτίριο πρέπει να αντιμετωπίσει ιδιαίτερες κλιματολογικές συνθήκες. Οι προσανατολισμοί, η σχέση με τα γύρω κτίρια ή περιβάλλον, ο παθητικός ηλιασμός και σκίασμός, ο παθητικός αερισμός, η θερμική μάζα, τα υλικά,

shine, so we end up filling our cities with energy intensive greenhouses which eventually affect the energy balance of the city by increasing energy consumption unnecessarily. No matter how impressive they are. Education is an important factor in this process. This is why it is extremely important the contribution of architecture schools to, educate young architects to search, know how to make the right questions, research, love for what is their own - architecturally and historically - not to find easy solutions or copy what impresses them in other countries with different climate, economic reality and psychology.

4. How important is the environmental component in architectural design, and how important it is for you, the global ecological crisis that plagues our planet?

If there is something that impresses us in architecture before the twentieth century, is the complete harmony with location, topography, climate, community and the available resources and materials. If there's something strange in our architecture after the twentieth century, and particularly over the last thirty years, is that the architecture of magazines is displayed everywhere, regardless of climate, topography, tradition, morals and customs and the local economy. It is why we see cities with glass towers in the middle of the desert in Dubai or Tel Aviv - who want to become the next, New York? - when the traditional architecture, developed for centuries in desert climate with extreme temperatures, developed its own survival mode with thermal mass, small openings, shading, dense population and prophylaxis of privacy, from public life. The inexpensive energy allows us to set up glass towers in the desert, but the environmental, economic and social costs are enormous. In other words, the environmental component is the alpha and omega of architectural design, which ultimately makes and each building to stand out from the other - as each building must meet specific climatic conditions. Orientations, the relationship with the surrounding buildings or surroundings, passive insolation and shading, the passive ventilation, thermal mass, materials, renewable heating and cooling, the involvement of user psychology or culture, the existence or absence of technology and in what level (maybe it's time to bring back the concept of intermediate technology of EF Schumacher :) is the palette that gives the architect the ingredients to create buildings with a distinct identity.

Although I became interested in studying bioclimatic architecture since 1985, the size and complexity of the ecological crisis became apparent to me in 2005 when I became a student for the third (or fourth time.) participating IPP program 'Environment and Development' NTUA. Under the program, I learned for the first time, the various

οι ανανεώσιμες πηγές ψύξης και θέρμανσης, η συμμετοχή του χρήστη και η ψυχολογία ή κουλτούρα του, η ύπαρξη ή όχι τεχνολογίας και σε τι επίπεδο (μήπως ήρθε η ώρα να επαναφέρουμε την έννοια του intermediate technology του E.F. Schumacher;) είναι η παλέτα που δίνει στον αρχιτέκτονα τα συστατικά για να δημιουργήσει κτίρια με ξεχωριστή ταυτότητα.

Παρόλο που άρχισα να ενδιαφέρομαι και να μελετώ τη βιοκλιματική αρχιτεκτονική ήδη από το 1985, το μέγεθος και η πολυπλοκότητα της οικολογικής κρίσης μου έγινε αναληπτή μόνο το 2005 όταν ξαναέγινα φοιτητής για τρίτη (ή τέταρτη) φορά, συμμετέχοντας του προγράμματος ΔΠΜΣ 'Περιβάλλον και Ανάπτυξη' του ΕΜΠ. Στα πλαίσια του προγράμματος, έμαθα για πρώτη φορά τις διάφορες πτυχές της έννοιας 'περιβάλλον': νερό, ενέργεια, έδαφος και υπέδαφος, καλλιέργειες, εξωρύξεις, απόβλητα, μόλυνση, ρύπανση και η συμβολή της κοινωνίας στη λήψη αποφάσεων. Διάβασα ένα μεγάλο μέρος της υπάρχουσας βιβλιογραφίας που πραγματικά μου άνοιξαν τα μάτια. Και τι είδα; Μαυρίλα! Τρόμαξα με την έκταση και το μέγεθος του προβλήματος και για το γεγονός ότι η λύση του απομακρύνεται χρόνο με το χρόνο. Μέχρι που αποφάσισα, μετά τις σπουδές, να κάνω κάτι. Να κάνω κάτι για να μοιραστώ με τους γύρω μου αυτά που έμαθα. Προσωπικά, μου ήταν αδύνατον, ενώ γνωρίζω να παραμένω αμέτοχος. Έτσι το φθινόπωρο του 2005 ξεκίνησα την 'Εβδομάδα Οικολογίας' στην Αίγινα με σκοπό την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών της Αίγινας σε θέματα περιβάλλοντος - ενέργεια, σκουπίδια και οικολογική δόμηση. Από αυτή την εβδομάδα εξελίχθηκε η ECOWEEK.

5. Τι πρέπει να γίνει για το ξεπέρασμα της;

Καλώς ή κακώς η περιβαλλοντική κρίση δεν είναι άλλη μια οικονομική κρίση. Δεν είναι μια κρίση που απαιτεί να σφίξουμε τις ζώνες μας για ένα διάστημα, να ζητήσουμε δάνεια από άλλες χώρες, ή να μεταναστεύσουμε για να βρούμε δουλειά. Η περιβαλλοντική κρίση είναι πιά πολύπλοκη. Κατ' αρχήν, βασίζεται σε διαδικασίες, όπως η φύση που αναπτύσσει και τελειοποιεί διαδικασίες εδώ και 3,5 δις. χρόνια. Παρόμοιες - όμως αρνητικές - διαδικασίες τίθενται σε λειτουργία και στην περιβαλλοντική κρίση. Ακόμει ή διαβάζουμε για την συχνότερη εμφάνιση ακραίων καιρικών φαινομένων, ή για την εξαφάνιση ειδών στον πλανήτη, ή για την αύξηση της θερμοκρασίας κατά μισό βαθμό, ή ζούμε εντονότερα το πρόβλημα την μεταναστών και στη χώρα μας. Αυτά που φαίνονται σαν ανεξάρτητα φαινόμενα ενδεχομένως ασύνδετα μεταξύ τους, είναι απλά ενδείξεις του προβλήματος που ολοένα και επιδεινώνεται. Παραδείγματος χάριν, αν δεν φροντίσει η Δύση να πάψει να καταληστεύει τις Αφρικανικές χώρες από τους πόρους τους και να βυθίζει τον πληθυσμό στην φτώχεια, πείνα και εξαθλίωση - για τον πλουτισμό ορισμένων ατόμων ή

aspects of the concept 'environment': water, energy, land and subsoil, crops, mining, waste, contamination, pollution and society input in decision making. I read a large part of existing literature that really opened my eyes. And what I did see? Blackness! I got scared by the extent and magnitude of the problem and with the fact that the solution gets further away its year. So I decided after my studies, to do something. To do something in order to share with those around me what I've learned. Personally, I could not while I knew, to remain uninvolved. So in the fall of 2005 I began Ecology week in Aegina, in order to inform and sensitize the citizens of Aegina on environmental issues - energy, waste and ecological building. From this week, ECOWEEK evolved.

5. What should be done to overcome it?

In any case the environmental crisis is not just another economic crisis. It is not a crisis that requires to tighten our belts for a while, ask loans from other countries, or to migrate to find work. The environmental crisis is more complex. It is based on processes, like the nature which develops and refines procedures for 3.5 bn. years. Similar - but negative - procedures are in operation during the environmental crisis. We hear or read about the frequent occurrence of extreme weather events, or for endangered species on the planet, or for the increase on temperature by half a degree, or facing the problem of immigrants in our country. These that look as independent phenomena, possibly unconnected, are simply the evidence of a problem which increases. For example, if the West does not stop ripping off African countries of their resources and plunging the population in poverty, hunger and misery - for the enrichment of certain individuals or companies - then we should not pick on immigrants coming to find work - food and water - in our country. The only certain thing is that, this phenomenon will be exacerbated in the coming years, with scientists talking about 350 million 'environmental' migrants.

What should be done to overcome the environmental crisis? Like I said it is more complicated than the economic one, because it requires sacrifices of prevention and avoidance. Requires decisions where health, prosperity and happiness of people, is of a highest priority in decision making. Requires a more equal distribution of wealth. Requires equitable distribution of natural resources. Demands from developed economies to accept the right of developing countries to prosper. In theory it all sounds easy but in practice it is almost impossible. Let us remember the fiasco at the summit in Copenhagen in December 2009, where 150 leaders from around the world did not agree to a binding document that would reduce emissions of carbon dioxide in the atmosphere and

εταιριών – τότε δεν πρέπει να τα βάζουμε με τους μετανάστες που έρχονται για να βρουν δουλειά – τροφή και νερό – στη χώρα μας. Το μόνο σίγουρο είναι ότι το φαινόμενο αυτό θα επιδεινωθεί τα επόμενα χρόνια, με τους επιστήμονες να μιλάνε για 350 εκατομμύρια 'περιβαλλοντικούς' μετανάστες. Τι πρέπει να γίνει για να ξεπεραστεί η περιβαλλοντική

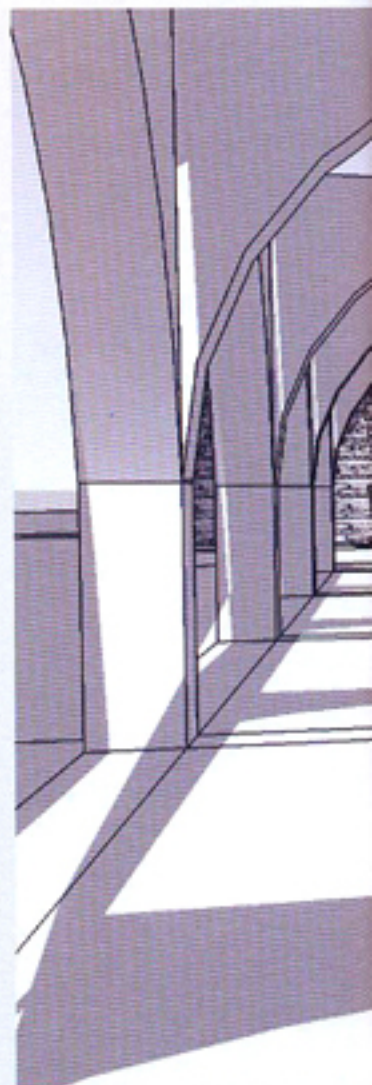
create the conditions for more equitable development worldwide. Unfortunately, it is difficult to find the resources to invest in avoiding a disaster, but we will always find ten times the resources to cover the losses of the disaster when it inevitably comes. The conclusions of the Stern Report of 2006 was also clear: if we take preventive mea-

κρίση. Όπως είπα είναι πολυπλοκότερη από την οικονομική διότι απαιτεί θυσίες πρόληψης και αποφυγής. Απαιτεί αποφάσεις όπου η υγεία, ευημερία και ευτυχία των ανθρώπων είναι στην κορυφή των προτεραιοτήτων στη λήψη αποφάσεων. Απαιτεί πιά ίση κατανομή του πλούτου. Απαιτεί δικαιότερη κατανομή των φυσικών πόρων. Απαιτεί από τις ανεπτυγμένες οικονομίες να δεχτούν το δικαίωμα των αναπτυσσόμενων χωρών να ευημερήσουν. Στη θεωρία όλα αυτά ακούγονται εύκολα όμως στην πράξη είναι σχεδόν αδύνατα. Ας θυμηθούμε το φιάσκο στη Σύνοδο Κορυφής στην Κοπεγχάγη τον Δεκέμβριο 2009, όπου 150 ηγέτες από όλο τον κόσμο δεν συμφώνησαν σε ένα δεσμευτικό έγγραφο που θα μειώσει τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα και θα δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για πιά δίκαιη ανάπτυξη σε όλο τον κόσμο. Δυστυχώς, είναι δύσκολο να βρεθούν οι πόροι να επενδύσουμε στην αποφυγή μιας καταστροφής, αλλά πάντα θα βρούμε τους δεκαπλάσιους πόρους για να καλύψουμε τις ζημιές της καταστροφής όταν αυτή αναπόφευκτα έρθει. Τα συμπεράσματα της έκθεσης Stern του 2006 ήταν εξάλλου σαφή: αν λάβουμε μέτρα πρόληψης για την κλιματική αλλαγή αξίας 1% του παγκοσμίου ΑΕΠ κατά έτος για τα επόμενα 10-20 χρόνια, θα αποτρέψουμε καταστροφές και ζημιές που θα κοστίζουν κάθε χρόνο 5-20% του παγκοσμίου ΑΕΠ.

6. Ποιάς πρέπει να είναι ο ρόλος των πολιτών, σε μία συνολική κρίση;

Κατ' αρχήν, ο πολίτης πρέπει να είναι ενήμερος. Πρέπει να ενδιαφέρεται, να διαβάζει και να λαμβάνει τις πληροφορίες του από πολλές πηγές - ακόμη και από αντικρουόμενες πηγές εφόσον είναι έγκυρες - ώστε να μπορεί να σχηματίσει συνολικότερη εικόνα του θέματος και των πολλών παραμέτρων του. Το κάθε πρόβλημα που μας αφορά είναι αρκετά σύνθετο. Όταν το βλέπουμε απλοϊκά ή με βάση αυτά που θα μας πει ένα άτομο ή οργάνωση - όσο και αν τους εμπιστευόμαστε - μπορεί να μας δώσουν μια συγκεκριμένη οπτική γωνία του προβλήματος και ενδεχομένως όχι την συνολική εικόνα του προβλήματος. Με αποτέλεσμα, όταν έρθει η ώρα να κάνουμε κάτι γι αυτό ή να πούμε κάτι, δεν θα έχουμε τα κατάλληλα 'εφόδια' για να υπερασπιστούμε τη θέση μας, με αποτέλεσμα να μας εκλάβουν ως 'αδιάβαστους' και να μην μας πάρουν στα σοβαρά.

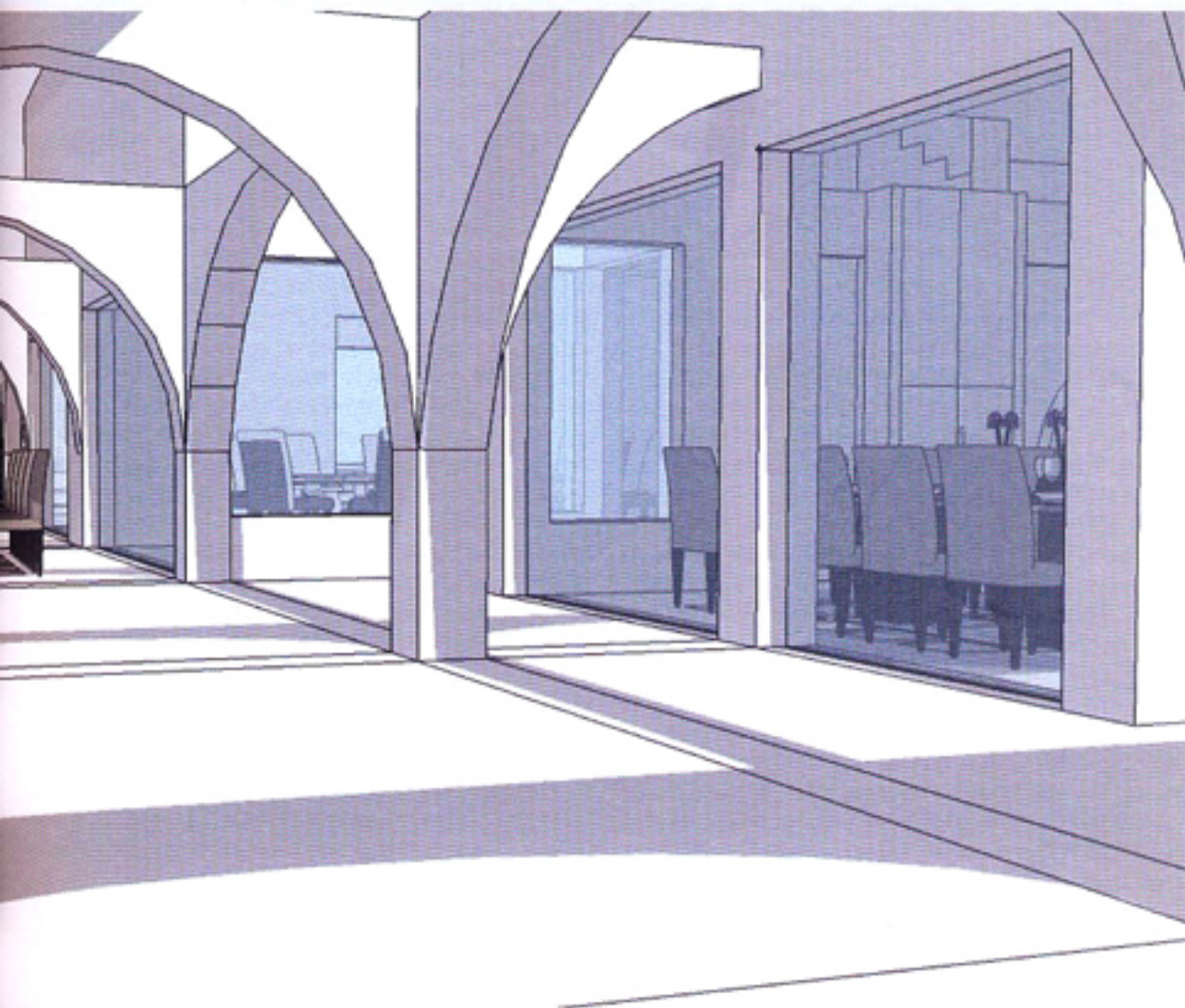
Επίσης, είναι σημαντικό ο πολίτης, σε εποχή κρίσης, να θέσει εαυτώ για το ευρύτερο καλό και όχι για την προσωπική του επιβίωση. Ξέρω είναι εξαιρετικά δύσκολο κυρίως στις μοντέρνες κοινωνίες ατομιστών στις οποίες διατρέπει ο κυνισμός. Πρέπει όμως να σκεφτούμε απλά, αν μπορούσαμε να προσφέρουμε στην κοινωνία για να βγει ως κοινωνία από την κρίση, τότε και εμείς θα βγούμε από

sures on climate change worth 1% of global GDP per year for the next 10-20 years we will prevent disasters and losses will cost annually 5-20% of global GDP.

6. What should be the role of citizens in a global crisis?

To start with, the citizen should be aware. Should be interested, read and obtain information from many sources - even conflicting sources if valid - to be able to form a more comprehensive picture of the issue and its many parameters. Every problem that concerns us is quite complex. When viewed simplistically or based on what a person or organization tell us - no matter how much we trust them - can give us a specific angle and possibly not the whole picture of the problem. As a result, when the time comes to do something about it or say something, we will not have the right 'supplies' to defend our position, so we are perceived as 'unread' and not seriously

την κρίση μαζί με τους συνανθρώπους μας. Είναι τελικά θέμα αποφάσεων, πολιτικής βούλησης, απαίτησης αλλά και ενεργής συμμετοχής από τους πολίτες για καλύτερες συνθήκες ζωής μέσα στις πόλεις.

Πολλές φορές ακούμε κενές δηλώσεις όπως 'να μοιάσουμε στους Σκανδιναβούς'. Αν και ακούγονται καλά τέτοιες δηλώσεις, δεν είναι τόσο εύκολο να εφαρμοστούν. Παραδείγματος χάριν, τώρα που ήμουν στην Κοπεγχάγη, έμαθα από τη Δήμαρχο Τεχνικών Έργων και Περιβάλλοντος της Κοπεγχάγης Anef Baykal ότι όταν ο Δήμος της Κοπεγχάγης σχεδιάζει δρόμους, σχεδιάζει πρώτα για τα ποδήλατα, μετά για τους πεζούς, μετά για τη συγκοινωνία και τέλος για τα αυτοκίνητα. Το αποτέλεσμα στην πράξη εντυπωσιάζει και αποτελεί ένα εξαιρετικό παράδειγμα για όσους ακόμη πιστεύουν ότι ανάπτυξη στις πόλεις είναι αυτοκινητόδρομοι και αερογέφυρες για ΙΧ, ή ότι οι ανοικτοί χώροι στις πόλεις είναι απλά μελλοντικά οικόπεδα

taken.

It is also important that the citizen in time of crisis fights for the greater good and not for his personal survival. I know it is extremely difficult, especially in a modern society of atomists which excels cynicism. But we need to think simple: if we can offer to society to emerge as a society from the crisis, then we'll get out of the crisis together with our fellow men. It is ultimately a matter of decisions, political will, claim and active participation by citizens for better living conditions in cities.

7. Describe to us your own experiences and your own role.

I admit that it is primary a subject of awakening. Education and awakening. In his book 'Small is Beautiful' by EF Schumacher he writes that education is what allows us to exchange ideas and finally get the right decisions. This is

για την ανέγερση εμπορικών κέντρων ή κτιρίων για εκμετάλλευση.

Η αντιμετώπιση – και λύση – της περιβαλλοντικής κρίσης, αλλά και οποιαδήποτε οικονομικής κρίσης, ξεκινάει από τον πολίτη και από την κοινωνία. Είναι προνόμιο αλλά και υποχρέωση και κυρίως δέσμευση αυτών που λαμβάνουν τις αποφάσεις για λογαριασμό μας.

7. Περιέγραψε μας, τις δικές σου εμπειρίες, και τον δικό σου ρόλο.

Ομολογώ ότι είναι κατ' αρχήν θέμα αφύπνισης. Παιδείας και αφύπνισης. Στο βιβλίο του 'Small is Beautiful' ο E.F. Schumacher γράφει ότι η παιδεία είναι αυτή που μας επιτρέπει να ανταλλάσουμε ιδέες και να παίρνουμε τελικά τις σωστές αποφάσεις. Αυτός ίσως είναι και ο λόγος που η παιδεία αποτελεί κεντρικό άξονα στη λειτουργία της ECOWEEK.

Η δική μου αφύπνιση και παιδεία σε θέματα περιβάλλοντος ξεκίνησε το 1985, όταν φοιτητής περιβαλλοντικού σχεδιασμού στην Ακαδημία Μπετσαλέλ στα Ιεροσόλυμα, άκουσα για πρώτη φορά για παθητικά κτίρια και για παθητικό σχεδιασμό. Το 1993, έχοντας ολοκληρώσει τις σπουδές Αρχιτεκτονικής στο Yale παρευρέθηκα στο διεθνές συνέδριο του Αμερικανικού Ινστιτούτου Αρχιτεκτόνων (AIA) στο Σικάγο, όπου ο Αλέξανδρος Τομπάζης διήθνη ένα από τα εργαστήρια σχεδιασμού και ανταλλαγής ιδεών. Ομολογώ ότι σε εκείνο το εργαστήριο ο Αλέξανδρος μου πέρασε το πάθος του για την παθητική αρχιτεκτονική και μου άνοιξε την όρεξη να μάθω περισσότερα. Το 1995 υπέβαλα υποψηφιότητα και έλαβα υποτροφία για έρευνα πάνω σε παθητικά κτίρια στη Μονάδα Αρχιτεκτονικής της Ερήμου στο Blaustein Institute του Πανεπιστημίου Μπεν Γκουριόν στην έρημο του Νέγκεβ στο Ισραήλ. Εκεί, υπό την καθοδήγηση του καθηγητή Σάκι Μείρ από τη Θεσσαλονίκη, απορρόφησα δεκάδες βιβλία πάνω στο θέμα και έγραψα μια εκτενή διατριβή για τον εξοπλισμό (retrofit) υφιστάμενων κτιρίων με βιοκλιματικές λύσεις, που συνοδευόταν από λεπτομερείς μετρήσεις και υπολογιστικά μοντέλα. Η τελική φάση της επώασής μου στον χώρο της οικολογικής δόμησης – αλλά και της ευρύτερης κατανόησης των περιβαλλοντικών θεμάτων – έγινε το 2005 στην Αθήνα, κατά την παρακολούθηση του προγράμματος ΔΠΜΣ στο ΕΜΠ, υπό την καθοδήγηση του καθηγητή Δημήτρη Ρόκου και μέσα από τη στενή φιλία και επαγγελματική συνεργασία με τον αρχιτέκτονα Κώστα Τσίππη και τον Σύλλογο S.O.L.A.R – του οποίου είμαι ένα από τα ιδρυτικά μέλη και για ένα διάστημα μέλος του ΔΣ. Το αποτέλεσμα αυτής της διαδικασίας ήταν η επαγγελματική μου στροφή στον παθητικό σχεδιασμό και οικολογική δόμηση, στην εξειδίκευση και προσφορά συμβουλευτικών υπηρεσιών – μεταξύ άλλων και στο Υπουργείο Περιβάλλοντος του

perhaps the reason why education is central to the functioning of ECOWEEK.

My own awakening and literacy on environmental issues began in 1985 when as a student of environmental design at the Academy Betsalel in Jerusalem, I first heard about passive buildings and passive design. In 1993, having completed my studies in architecture at Yale I attended the international conference of the American Institute of Architects (AIA) in Chicago, where Alexander Tobazis managed one of the design and exchange of ideas workshops. I confess that at that laboratory Alexander passed over to me the passion for passive architecture and opened my appetite to know more. In 1995 I have been nominated and received a scholarship for research on passive buildings in the Desert Architecture Unit of Blaustein Institute at the University of Ben Gurion in the Negev desert in Israel. There, under the guidance of Professor Saki Meir from Thessaloniki, I absorbed dozens of books on the subject and wrote a long dissertation on the equipment (retrofit) of existing buildings with bioclimatic solutions, accompanied by detailed measurements and computational models. The final phase of my hatching in the area of green building – and the greater awareness of environmental issues – was in 2005 in Athens, during the monitoring of the IPP program in NTU, under the guidance of Professor Dimitris Rokos and through the close friendship and professional collaboration with architect Costas Tsipiras and the S.O.L.A.R Association – of which I am one of the founding members and for a while, member of the Board. The result of this process was my professional turning to passive design and ecological building, the specialization and offer consulting services – including the Ministry of Environment of Israel – and the creation of ECOWEEK. The ECOWEEK through international conferences and workshops of ecological building and sustainable design, promotes the principles of sustainability in cities and communities, informing, educating and sensitizing hundreds of young architects, designers, landscape architects and students each year. The aim of the ECOWEEK workshops is to propose solutions to cities, neighborhoods, parks, streets and buildings in Europe and the Middle East. The ECOWEEK, which started from Aegina in 2005, currently has working groups in 15 countries and members in 43 countries.

I would like to conclude with something I have been told by the Egyptian architect Hassan Fathy, whom I met at his house in the old city of Cairo 24 years ago (13 May 1989). I asked him what would be the solution to the problems of Egypt (meaning mostly social). He replied: "Firstly, the Egyptians should learn to have fewer children (meaning the containment of population growth, which incidentally is one of the three main pillars to achieve sustainability

Ισραήλ – και στη δημιουργία της ECOWEEK. Η ECOWEEK μέσα από διεθνή συνέδρια και εργαστήρια οικολογικής δόμησης και αειφόρου σχεδιασμού, προωθούμε τις αρχές τις αειφορίες σε πόλεις και κοινότητες, ενημερώνοντας, εκπαιδεύοντας και ευαισθητοποιώντας εκατοντάδες νέους αρχιτέκτονες, σχεδιαστές, αρχιτέκτονες τοπίου και φοιτητές κάθε χρόνο. Στόχος των εργαστηρίων της ECOWEEK είναι να προτείνουν λύσεις σε πόλεις, γειτονιές, πάρκα, δρόμους και κτίρια στην Ευρώπη και τη Μέση Ανατολή. Η ECOWEEK, η οποία ξεκίνησε από την Αίγινα το 2005, έχει σήμερα ομάδες εργασίες σε 15 χώρες και μέλη σε 43 χώρες.

Θα ήθελα να κλείσω με κάτι που μου είχε πει ο Αιγύπτιος αρχιτέκτονας Hassan Fathy, τον οποίο είχα συναντήσει στο σπίτι του στην παλιά πόλη του Καΐρου πριν από 24 χρόνια (στις 13 Μαΐου 1989). Τον είχα ρωτήσει ποιά θα ήταν η λύση για τα προβλήματα της Αιγύπτου (εννοώντας κυρίως κοινωνικά). Μου είχε απαντήσει: 'Κατ' αρχήν, οι Αιγύπτιοι θα πρέπει να μάθουν να κάνουν λιγότερα παιδιά' (εννοώντας τη συγκράτηση της αύξησης του πληθυσμού, που παρεπιπτόντως είναι και ένας από τους τρεις βασικούς άξονες για την επίτευξη αειφορίας στον πλανήτη, κατά την έρευνα των επιστημόνων D. Meadows, J. Randers και D. Meadows, που δημοσιεύθηκε στο βιβλίο τους 'The Limits to Growth'). Κατά δεύτερο, θα πρέπει οι νέοι αρχιτέκτονες να σταματήσουν να αντιγράφουν αυτά που βλέπουν στα έγχρωμα και ελκυστικά περιοδικά και να εσιιάσουν σε αυτά που βλέπουν γύρω τους. Οι νέοι αρχιτέκτονες δεν έχουν αντιληφθεί ακόμη τη σημασία του πώς η δουλειά τους σαν αρχιτέκτονες μπορεί να επηρεάσει θετικά και να προσφέρει λύσεις στα προβλήματα της ίδιας της κοινωνίας, της γειτονιάς και της πόλης που ζούνε.' Η απάντηση του μεγάλου αρχιτέκτονα και δασκάλου Fathy, συγγραφέα του βιβλίου 'Architecture for the Poor', είχε καθοριστική σημασία για μένα, στον τρόπο που προσεγγίζω το επάγγελμα του αρχιτέκτονα, αλλά και στις πρωτοβουλίες που παίρνω, μεταξύ αυτών και το πρόγραμμα δραστηριότητας της ECOWEEK που τα τελευταία τρία χρόνια εστιάζει στην εκπαίδευση νέων αρχιτεκτόνων και στην πραγματοποίηση πραγματικών παρεμβάσεων μέσα στις πόλεις...

on the planet, according to researching scientists D. Meadows, J. Randers and D. Meadows, published in their book 'The Limits to Growth').

Secondly, the young architects should stop copying what they see on the colorful and attractive magazines and focus on what they see around them. Young architects have not realized yet the importance of how their work as architects can have a positive impact and provide solutions to the problems of society itself, the neighborhood and the city they live in. The answer of the great architect and teacher Fathy, author of the book 'Architecture for the Poor', was critical for me, in the way I approach the architectural profession, but also in the initiatives I get, among them the program of activities of ECOWEEK that for the last three years focuses on education of young architects and the realization of real interventions within cities...

ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΟΛΙΣΤΙΚΗΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ
ΚΑΙ